

חין בנקל בשלמות התמונה. הבה, שלא זכתה בילדותה לאהבה מספקת ולבטחון של בית חם ומוצק, לוקה בחסר בטחון עצמי. היא מנסה להסתירה מתחת לקליפה נוקשה, אותה היא מעתיקה מאביה. אין לה ידורים אמיתיים, ואין היא מסוגלת להתמסרות ש- באהבה אמיתית. היא משחקת בבני-אדם ומתעללת בהם כדי לזכות בתשומת-לב, מנסה להשתלט, במקום להתקשר. כמו יעל דוין (שהיתה תלמידה מצטיינת, קצפה כיתות בנהלל, סיימה את בית-הספר התיכון בתל-אביב בגיל 16) נחונה אריאל רון באינטלי-גנציה רבה, מפותחת הרבה מעל לגילה. אולם אין היא מאושרת.

אריאל רון בודדה מאד. נסיגה להונות אהבים עם שני אחים בעת ובעונה אחת. נכשל כאשר השניים עושים נגדה יד אחת ומגרשים אותה מעל פניהם, הצעיר המאוהב בה משעמם אותה. בקטע הסראני והחזק ביותר של הספר, מנסה אריאל רון לשואר לתוך בין אמה לבין אביה, זוכה לנויפה אכזרית מפי האב, בורחת מן הבית, תועה בגשם, מגלה שאין לה אף חבר אחד שהיא יכולה למצוא אצלו מחסה, תזורת בשעות הקטנות של הבוקר, רטובה ורצועה, למחנה הצבאי שהיא שונאת אותו.

בלב אריאל רון מגקרות שאלות מרעידות. האם כל אלה החולקים לה מחמאות עושים זאת רק כדי להתחנף אל אביה? האם כל ידידיה אינם אלא קארייריסטים ציניים, המבקשים באמצעותה להכיר את האלוף? המכשיר האם הכל רואים רק מכושר למשהו? הצעירה נמצאת בהתגוננות מתמדת מפני שאלות מענות אלה, מוצאת פיצוי בהרפתקאות-סרק ובחרישת מזימות מגוחכות. הגאולה באה בדמותו של גבר שאינו עברי, תושב ירושלים, המתאהב באריאל רון אף שהוא קשיש מאביה. הקצינה הצעירה נכנסת לגור אצלו, חיה עמו, נכבשת בעל-כרחיה על-ידי אהבתו המבורגרת, העוינה, הסבלנית, הגונת את הכל ואינה דורשת מאומה. בפעם הראשונה יש לה בית ובטחון. בחימו של בית זה, בחברת הגבר שאין היא נשואה לו, נמסה כל העמדת-פנים. תכונותיה השליליות גורשות ממנה, כשריון ששוב אין צורך בו. היא מסתכלת במראה ורואה שיש לה פנים חדשות.

זהו מצבה של אריאל רון כאשר היא יוצאת לחופשה, מתבודדת בבית בעיירה צרפתית וידידתה על חוף האוקיינוס (ממש כמו יעל דוין) ומעלה על הנייר כיצד הש-תנו פניה.

★ ★ ★

אלוף, לא אבא

ל זה כתוב בכנות, בפשטות, ללא הצטננות (מלבד כמה קישוטים שכ-לתניים מיותרים) ובסגנון אנגלי שוטף ר-בלתי-ירמירני. אין בספר כולו אף רמז של תיאור פורנוגרפי, אף לא התעניינות ה-קלושה ביותר בעניני מיני. כאשר יסיים הקורא את הספר, ישאל את עצמו בעל-כרחו: מי היא יעל דוין?

כמו אביה, לו היא דומה בפניה הפלאי, מחוננת יעל בכשרון לשמש נושא לאגדות, לשמועות ולחלשות בלתי-ספורות, חלקן נכונות וחלקן כוזבות. קשה מאד להפריד בין יעל דוין עצמה לבין שפע ההרפתקות והעלילות הקשורות בשמה.

לאנשים אכזריים, קל להצביע על ה-יתרוטות שנספלו בחיקה של הצעירה מבלי שתצטרך להתאמץ להשיגן. היא יפה. היא פקחית. במידה שיש בארץ בכלל שהיא הדומה לאריסטוקרטיה מלידה, הרי היא בת אצילים, שמה פתח לפניה את כל הדלתות עוד מגיל רך.

יעל עצמה לא מאד מבינה בירונות אלה. להי-סר, היא למדה עוד בראשית דרכה לנצל את כל הקשרים שהיו קשורים במשפחתה, להיעזר באנשים שרצו למצוא חן בעיני-אביה.

רק למקרא הספר יבינו אנשים רבים את הצד השני של המטבע — את המחיר האכ-זרי שואלצה הנערה יעל דוין לשלם למורת שמה המצמצם. מעולם לא זכתה לאהיות היציבות והבטחון הקיימת במשפחה רגילה. האב, שנכלא בבית-הסוהר כמעט מיד אחרי לידתה, לא היה מסוגל מטבעו להיות אבי-משפחה רגיל, לא עמד לצדה בשנות-המשבר

• זכר שלא הפריע לאחד העתונאים לפר-ט. לפני שראתה הספר, את חמלים הבאות: יסודות שונים... מטונייטס לחבאיש את ריחו של חצבא ולשוות לו דמות של קר-פקרות ויחמה... המנהלים העמומח זי"ר-נית זו עלולים לפקוץ למוצאי שלל רב על נזויה של בתו של הרמטכ"ל שטנבר, בחינת נחתום מעיד על עיסתו, וחברד יגרום לנזק לשמו של צבאנו.

האמא רות דוין מקססת את בתה, בשעה שזו הופיעה כדוגמנית בתצוגת אופנה פאריסאית של חברת משכית, בה משקיעה האם את מרבית מרצה. רבים מקוראי הספר ינסו לזהות את רות דוין עם אשת האלוף הסימפאטית המופיעה בספר.

הקשות, בהן זקוקה נערה לכל הבטחון הפנימי אשר קירבתו של אב יכולה להעניק. (אומרת אריאל רון בספר, אחרי שאביה ביקר אותה במחנה וזכה להערצת הבנות האחרות: "הן לא ידעו, שהאלוף הוא ש-ביקר אותי, ולא אבא...") הקורא את הספר בעיון, ימצא כאל אדם בפני עצמו, וכי לרוב נאבקות תמיד ההערצה לאב החזק והטינה התת-הכרתית נגד האלוף שלא היה אב.

ככתו של אלוף דוין, לא יכלה יעל אלא לחשוד תמיד במניעי הידידות של האנשים שהסתודדו מסביבה. אם נזנתה מתשומת-הלב הכללית לה זכתה בכל מקום, הרי סבלה גם מן העובדה שמעטים ניסו להת-יחס אליה כאל אדם בפני עצמו, וכי לרוב נקראה בפשטות, "בתו של משה דוין". אין זה מקרה שכמעט תמיד בניגה של אנשים מפורסמים הם בלתי-מוצלחים, חלשי-אופי וחטרי-עניין. אם יעל דוין אינה כזאת, אלא הסכה אישיות מעניינת ומצלחה בד-כות עצמה, הרי זה הודות לתכונות-אופי מוצקות מאד. היא מדימה את הכלל הסטי-כולוגי המסתורי שאותן הנטיבות השוברות אדם אחד, מהשלות אדם שני.

★ ★ ★
אשה בת 14
על לא היתה מעולם נערה. כבר בגיל 14, כשהיתה מדריכה בגודו צופים, הרי תה אשה מבוגרת לכל דבר, התמודדה בשכ-לה עם גנרלים של האו"ם, דיפלומטים זרים ועתונאים זרים בעלי שם עולמי.

בגיל 16 נסעה לחוף-לארץ. הופיעה בעש-רות אסיפות ציוניות, במסיבות-התרמה וב-אסיפות-נוער. תחילה הרוממה בגלל שמה, אך במהרה נוכחה המזמינים לדעת כי יעל דוין היא נואמת מצטיינת בכוחות עצמה. באנגלית שהשתפרה במהירות, בפשטות מ-שכנעת, הנחילה יעל דוין למאזיניה תחו-שה של ארץ-ישראל, שהיתה שונה לגמרי מן המליצות הגבוכות של הציוני המקצועי הרגיל. אילו נערכה התחרות בין האלוף דוין ובתו בשטח זה, לא מן הנמנע כי יי-תבת היתה על הגניונה.

כבר אז, לפני הגיעה לגיל 17, גילתה יעל דוין כשרון עצמאי ליחסי-כוח, שטח שגם בו אין היא נופלת במאימת מאביה. היא יכלה להסתובב בטחון עצמי בלתי-מוגבל בחברת לורדים אנגלים וסינאטורים אמריקאיים, לגרור אחריה ככלכלבים גברים המבוגרים ממנה פי שתיים או שלוש, להגיד את המילה שתתן לעונאי את הכותרת המפוצצת ולמראייק-טלביזיה את העוקץ של התוכנית. זרה, בודדה בארץ נוכחיה, מבלי

אולם פנים חדשות במראה אינו רומאן המדבר על דמויות זרות, פרי זמיון ערטר-לאי שכל אחד יכול היה לכתבו. זהו ספר המגלה את הפרטים הנפשיים האינטימיים ביותר של נערה מסוימת מאד. הגירסה שגבר קשיש וזר, שמעולם לא היה בצה"ל, יהיה מסוגל להעניק לספר כזה יותר מאשר

ביקורת חיובית של קורא אני-טעם, היא אבסורדית.

★ ★ ★

איפה יצולם הסרט?

חשול ההשמצה עורר מרירות רבה בלבה של יעל דוין. "מדוע אני צריכה להתגונן? קראה השבוע. "במה הרעותי ל-מישהו? במה הזקתי למדינה?" אולם בזמן הקרוב תהיה עסוקה מדי מכדי שתוטרד יתר על המידה על-ידי הקנאה הקסנונית של חברה פרובינציאלית.

בעודה ממרתת מפגישה לפגישה במכור-נית-ספורט פתוחה וירוקה מדגם מ"ג"י, ש-הושאלה לה על-ידי יוד-משפחה, התכוננה יעל לשלב הבא. בחודש מרס יבוא לארץ הבמאי שיטפל בסרטו מטעם חברת קנוד הבריטית, שסרטה כניעה לאופל, עם דיאנה דורס, הוצג בהצלחה גם בארץ. יעל סירבה קודם לכן למכור את הסרט לחברה שווייצית, מפני שלא רצתה לפעול בשיתוף עם גר-מנים. היא דחתה גם הצעה אמריקאית, ש-היתה גבוהה ב-20 אלף דולאר מן ההצעה הבריטית, אך שכללה סעיף בו היתה יעל צריכה לחתור מראש על כל השפעה על תו-כן הסרט, להניח לאמריקאים לעשות בעלייה כאחת נפשם. החוזה הבריטי משתף את יעל, יחד עם תסריטאי מקצועי, בקביעת תוכן הסרט, ומעניק לה מעמד של יועצת סנונית במשכורת, ונוסף על מחיר זכויות-הספר.

הבמאי יחליט בארץ אילו חלקים מן ה-סרט יצלם כאן ואילו בבריטניה (שאיפתה של יעל: כל צילומי החוץ בארץ, ביחוד קטע המתאר את אריאל רון מסקדת על מח-לקת בנות המקבלת קביצת עולים חושיים בעדולם). לאחר מכן תסע יעל לחוף-לארץ, כדי להיות נוכחת בכל ארץ בעת הופעת הספר. הוא יופיע באפריל בצרפת, בהוצאת ג'וליארה, חברה שהוציאה גם את ספרי פראנסואז סאגאן. במאי יופיע הספר בברי-טניה, בחוצאה החצרית-הודית של הוינדנפלד-אנד-ניקוטון, שהוציאה את ספרם איגל דוין וחלטר איתן, את דה-יגול ולוליסה. ב-י אוגוסט יופיע הספר בארצות-הברית בהוצ-את הולד אפבלישינג קומפאני, שהוציאה את ספר המרשל מונטגומרי ואת המאנדא-רינים של סימון דה-ביבוראר.

אף לא אחת מן ההוצאות האלה לא היתה קופצת על ספר שכל עיקרו בשם המחברת. גם זחית-הסרסומת הטובה ביותר אינה יכולה לה הציל ספר גרווע. שמה של יעל דוין עזר לה להגיע אל המקומות הנכונים. אולם רק טיב ספרה הבטיח כי לחצית-הידיים הידידותיות של המייל תהפוך לחתימה על חוזה.

★ ★ ★

צבא-הנשים כמבחן

אוקטובר צריכה להתחיל העבר-זה של הסרט. השאלה הגדולה שנשארה עדיין פתוחה: האם צה"ל יעמיד לרשות ה-סמרישים יחידה של חיילות, או שהמסריטים יצטרכו להשתמש בנערות-חן בריטיות? ה-החלטה תהיה בלי ספק מושפעת על-ידי שאלה שניה: האם ספרה של יעל מטיל אור חיובי או שלילי על גיוס-הנשים?

התיאור בספר הוא כן, מבליט את השלי-לי והחיובי כאחד. הקורא תור והמקומי יתן את דעתו על החסרונות של גיוס-החיובה הנשי, שאינו מתיחס אל המגוייסת כאל אשה הממלאה תפקיד-עזר צבאיים, אלא כאל מהדורה שניה של גבר. מעין חייל-זכר בחצאית. הקורא יראה גם את החיוב — את כור-ההיתוך לעולות החדשות. את החיר-דה הממלאה תפקידים הומאניטריים.

הקורא תור (ואולי גם המקומי) ישאל את עצמו בסוף כמה שאלות. ששום הסבר סביר לתן אינו נראה קרוב: לשם מה צריכה חיילת לישון במיטה עם רובה, כשאיש אינו מתכחך ברצינות שתשתמש ארפעם ברובה זה? מדוע צריכה חיילת לסחוב מקלע או לזרוק רימוק, אם כל מטרת הצבא הוא ל-השתמש בה בתפקיד מועיל כאלחוטאי, רב-חובשת או פקידה? מדוע צריכים לאמן רב-בות בנשק, אשר רק חלק זעיר מהן — הנערות היוצאות להתישבות — יחיוקו בו ארפעם ברצינות לצורכי שמירה?

ומעל לכל: מדוע אי-אפשר לעצב משטר ונוהג המתאימים לנשים — במקום לכפות על המגוייסות משטר ונוהג שנוצר בשביל גברים, שתפקידם צבא שונה לגמרי?

כל השאלות האלה חבויות אי-ישם בספר, בין השיטין — אם חשבה עליהן המחברת עצמה ואם לאו. אך קרוב לחזאי שלא ית-כסאו בסרט. בסרט עלילתי, שישים בלי ספק את הדגש על סיפורי-האהבה המתנהלים מחוץ למחנות צה"ל, יופיע הצבא רק כרקע פוטוגני. אם יבליט את הפרקים הצבאיים